



**Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia .....07.2009 r.

**P/09/153  
LBY-410-06-02/09**

**Sz.P.  
Kazimierz Kaczmarek  
Wójt Gminy  
Wielka Nieszawka  
87-165 Cierpice**

### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007r., nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Urząd Gminy Wielka Nieszawka, zwany w dalszej treści „Urzędem”.

Kontrolą objęto „Gromadzenie i podział w latach 2007 – 2008 środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz gospodarowanie środkami gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (zwanego dalej „Funduszem” lub GFOŚiGW)”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 29.06.2009r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości.

1. Kontrola wykazała, że przychody GFOŚiGW wyniosły 2.538,9 tys. zł w 2007r. i 2.619,4 tys. zł w 2008r. Stanowiły one ok. 20% ogółu dochodów Gminy w ww. latach. Przychody Funduszu pochodziły w całości z wpłat z Urzędu Marszałkowskiego woj. kujawsko – pomorskiego w Toruniu związanych z gromadzeniem środków z opłat za korzystanie ze środowiska.

Przychody Funduszu w badanym okresie były większe niż 10-krotność średniej krajowej przychodów z roku poprzedniego przypadających na jednego mieszkańca. Nadwyżka z ww. tytułu – w trybie określonym w art. 404 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. nr 25, poz. 150 ze zm.), zwanej dalej „POŚ” podlegała przekazaniu (w terminie do dnia 15 sierpnia roku następnego) na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (WFOŚiGW).

2. Stwierdzono, że w badanym okresie terminowo przekazywano nadwyżki z ww. tytułu na rzecz WFOŚiGW. Urząd nie w pełni przekazywał nadwyżki Funduszu za lata 2000-2003, wobec czego w wyniku postępowania sądowego zakończonego w 2006r. Gmina zobowiązała się do spłaty kwoty 4.502,1 tys. zł (wraz z należnymi odsetkami) przez 7 kolejnych lat.

W związku z powyższym jedynymi wydatkami Gminnego Funduszu w badanym okresie była spłata bieżących oraz zaległych nadwyżek przychodów.

3. Kontrola prawidłowości prowadzenia ewidencji finansowo – księgowej przychodów i wydatków Funduszu wykazała, że prowadzono ją zgodnie z zasadami ustalonymi w „Polityce Rachunkowości” oraz wchodzącym w jej skład „Zakładowym Planie Kont”.
4. Nieaktualny był również stanowiący integralną część ww. Polityki Rachunkowości regulamin wewnętrznej kontroli finansowej. Nie był on aktualizowany od daty jego ustanowienia w 2003r., wobec czego nie uwzględniono w nim standardów kontroli, o których mowa w art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz Komunikacie nr 13 Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006r. w sprawie standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 7, poz. 58).

Ponadto ww. regulamin wewnętrznej kontroli finansowej nie był przestrzegany, gdyż w Urzędzie w badanym okresie nie powołano komórki kontroli instytucjonalnej, pomimo że regulamin przewidywał sprawowanie w Urzędzie tego rodzaju kontroli przez specjalnie w tym celu utworzoną komórkę organizacyjną.

Według Mirosławy M. – Skarbnika Gminy, odpowiedzialnej za aktualizowanie ww. dokumentów, przyczyną powyższego, był fakt zmiany w Urzędzie oprogramowania komputerowego do prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej. Nowe oprogramowanie

zakupiono pod koniec 2008r. i po jego wdrożeniu zamierzano opracować nowy jednolity tekst „Polityki Rachunkowości” uwzględniający wszystkie zmiany.

5. Kontrola wykazała także nieprawidłowości w procesie wydawania w Urzędzie decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów. Kontrolą w tym zakresie objęto wszystkie wnioski i decyzje z lat 2007-2008. Stwierdzone nieprawidłowości polegały głównie na:

- Nieskutecznej kontroli kompletności wniosków w powyższych sprawach. W kontrolowanym okresie zarejestrowano łącznie 62 wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew lub krzewów. W 28 z nich (45,2% ogółu) stwierdzono braki takich danych jak: określenie posiadacza i właściciela nieruchomości, tytułu prawnego władania nieruchomością, gatunku drzewa lub krzewu, obwodu pnia drzew, zamierzonego terminu ich usunięcia. Działaniem tym naruszono art. 83 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. nr 92, poz. 880 ze zm.), który reguluje wymogi, co do wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów.

- Braku egzekwowania realizacji postanowień i nakazów zawartych w wydawanych decyzjach – zezwoleniach na wycinkę drzew lub krzewów. Na wydane w badanym okresie 54 decyzje:

- w 10 przypadkach odmówiono wydania decyzji zezwalającej na wycięcie drzew,
- w pozostałych 44 przypadkach zezwolono na wycinkę drzew z tym, że zwolniono wnioskodawców z wniesienia opłaty na GFOŚiGW, a w decyzjach zobowiązano ich do zastępczego nasadzenia drzew. Stan ten był zgodny z postanowieniami art. 86 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy o ochronie przyrody. Kontrola egzekwowania powyższego przeprowadzona dla 18 decyzji wydanych w 2007 r., gdzie termin nasadzeń określono do końca listopada 2008r., wykazała, że w 16 przypadkach nie powiadomiono Urzędu o wykonaniu nasadzeń, a Urząd nie egzekwował tego obowiązku do czasu rozpoczęcia niniejszej kontroli (13.03.2009r.). Działania w tym zakresie podjęto dopiero w czasie trwania kontroli NIK.

Według Janusza Ż. - kier. referatu technicznego – nadzorującego w badanym okresie pracownika na stanowisku ds. ochrony środowiska, do powstania ww. nieprawidłowości przyczyniło się: małe doświadczenie pracowników, rotacja, oraz obciążenie pracą – skutkiem, czego w 2009r. dokonano zmiany obsady tego stanowiska z 1/2 na 1 etat.

6. Uchybieniem było sporządzenie sprawozdań OŚ-4g z wykonania planu finansowego gminnego funduszu za 2007 i 2008r. na nieaktualnych drukach. Polegało to na wykazaniu

w pozycji 6.2 sprawozdań wpływów z tytułu, o którym mowa w art. 401 ust. 5 POŚ, podczas gdy zgodnie z obowiązującym wzorem w tej rubryce winny być wykazane wpływy z tytułu, o którym mowa w art. 401 ust. 14 POŚ. Stan ten nie miał wpływu na rzetelność sporządzonych sprawozdań, gdyż w badanym okresie Urząd nie otrzymywał wpływów zarówno z jednego jak i drugiego tytułu. Przyczyną tego stanu było bezkrytyczne sporządzenie sprawozdań na nieaktualnych drukach przesyłanych przez Urząd Marszałkowski w Toruniu.

**7.** Poza ww. uchybieniami i nieprawidłowościami kontrola wykazała szereg działań Urzędu, które oceniono pozytywnie, nie wnosząc do ich realizacji uwag i zastrzeżeń. Dotyczyło to m.in.:

- gromadzenia środków gminnego funduszu na wyodrębnionym rachunku bankowym,
- przestrzegania procedur i terminów sporządzania w badanym okresie projektów budżetu Gminy wraz z planem przychodów i wydatków GFOŚiGW, a także podawania stosownych uchwał Rady Gminy do wiadomości publicznej,
- lokowania wolnych środków finansowych Funduszu na lokatach terminowych, w wyniku czego uzyskano dochody w wysokości 204,6 tys. zł w 2007r. i 133,9 tys. zł w 2008r., które to środki dodatkowo zasiliły budżet Gminy,
- wykonania wniosków pokontrolnych z ostatniej kontroli NIK przeprowadzonej w 2000r. w zakresie wykorzystania środków GFOŚiGW.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1.** Zapewnienie bieżącej kontroli oraz egzekwowanie realizacji postanowień i nakazów zawartych w wydawanych przez Pana Wójta decyzjach – zezwoleniach na wycinkę drzew lub krzewów.
- 2.** Zaktualizowanie po wdrożeniu nowozakupionego oprogramowania do prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej Urzędu - „Polityki rachunkowości” oraz wewnętrznej instrukcji funkcjonowania kontroli w Urzędzie, a także zapewnienie przestrzegania tej instrukcji.
- 3.** Sporządzanie sprawozdań o przychodach i wydatkach GFOŚiGW na ustanowionych w tym zakresie wzorach.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.